

Warszawa, 10 września 2026 r.
KRASP/215/2026

Szanowny Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-III.020.266.5.2026
Data wpływu 22.09.26v.

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo nr SPS-III.020.266.4.2026 z 18 sierpnia 2026 r. dotyczące *rządowego projektu ustawy o mediatorach sądowych, instytucjach szkolących w zakresie mediacji i Krajowym Rejestrze Mediatorów* uprzejmie informuję, że Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich pozytywnie ocenia samą ideę uregulowania zawodu mediatora sądowego, jednocześnie wskazując na kwestie wymagające dopracowania w dalszych pracach nad projektem, zgodnie z opinią Komisji ds. Organizacyjnych i Legislacyjnych KRASP przekazaną w załączeniu.

Z wyrazami szacunku

prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska
Przewodnicząca KRASP

Biuro KRASP

Uniwersytet Warszawski
ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa
tel.: 22 55 20 352
biuro@krasp.org.pl | www.krasp.org.pl

Przewodnicząca KRASP

prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska
Rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (UAM)
president@krasp.org.pl

Kraków, dnia 7 września 2026 r.

KOiL-60/2026

Pani

Prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska

Przewodnicząca KRASP

**Opinia w sprawie projektu ustawy o mediatorach sądowych,
instytucjach szkolących w zakresie mediacji i Krajowym Rejestrze Mediatorów**

W imieniu Komisji ds. Organizacyjnych i Legislacyjnych KRASP uprzejmie przekazuję stanowisko w sprawie projektu ustawy o mediatorach sądowych. Komisja pozytywnie odnosi się do samej idei uregulowania zawodu mediatora sądowego.

Jednocześnie w zakresie obejmującym:

- okres przejściowy na spełnienie ustawowych wymogów;
- udział przedstawicieli i instytucji nauki i szkolnictwa wyższego w szkoleniu i w radzie mediacyjnej;
- braku praktyki w szkoleniu;
- mechanizm przydzielania mediatorów

komisja krytycznie opiniuje przedmiotowy projekt ustawy.

Ocena komisji wynika z faktu, że wyżej wymienione elementy wydają się nie być zgodne z duchem projektowanej regulacji i wymagają dopracowania.

UZASADNIENIE

Opiniowany projekt jest co do zasady potrzebny i zmierza w dobrym kierunku. Należy pozytywnie odnieść się do przepisów zmierzających do profesjonalizacji

zawodu mediatora oraz ujednolicenia zasad funkcjonowania systemu mediacji sądowej, uporządkowania systemu mediatorów sądowych (i utworzenia centralnego rejestru).

Jednocześnie należy zwrócić uwagę na szereg kwestii, które w opinii komisji wymagają poprawy. W składzie rady mediacyjnej nie uwzględniono miejsca dla przedstawicieli nauki. Jest to wybór, który należy skrytykować, tego rodzaju organy doradcze pełnią także funkcję budowania kontaktu pomiędzy praktyką, a badaczami, co sprzyja transferowi wiedzy i innowacji pomiędzy tymi obszarami. Mediacja jest tematem, który jest dość żywy naukowo, stosunkowo proste byłoby znalezienie kompetentnych badaczy, którzy mogliby pełnić funkcję w takim ciele i wносить wartościowy wkład w jej prace.

Proces szkolenia mediatorów uregulowano w projekcie z pominięciem istniejących obecnie sposobów kształcenia, m.in. studiów podyplomowych dot. mediacji. Możliwość organizacji szkolenia uregulowano niezwykle szeroko, podczas gdy zasadniejszym rozwiązaniem mogłoby być ograniczenie go, np. do istniejących obecnie studiów podyplomowych czy wydziałów prawa. W procesie szkolenia nie wprowadzono wymagań dotyczących praktyk zawodowych (przeprowadzanych pod odpowiednim, kompetentnym nadzorem), co jest zaskakujące, tym bardziej, że projekt kładzie duży nacisk na kwestie praktyki.

Wątpliwości komisji budzi także czas, jaki pozostawiono na dostosowanie się do wymogów. Przewidziane w projekcie 12 miesięcy może nie być wystarczające dla części mediatorów, w szczególności w zakresie uzupełnienia kwalifikacji, odbycia wymaganych szkoleń oraz zgromadzenia dokumentacji niezbędnej do uzyskania wpisu do Krajowego Rejestru Mediatorów. Należy również uwzględnić potencjalne obciążenie instytucji szkolących oraz organów odpowiedzialnych za prowadzenie postępowań związanych z wpisem do rejestru. Mając na uwadze potrzebę zapewnienia ciągłości funkcjonowania systemu mediacji oraz uniknięcia ryzyka czasowego ograniczenia liczby aktywnych mediatorów sądowych, zasadne byłoby rozważenie wydłużenia okresu przejściowego z 12 do 24 miesięcy.

Dodatkowo stwierdzić należy, że projekt ustawy nie przewiduje transparentnego mechanizmu przydzielania mediatorów do spraw, np. w drodze losowania, rotacji, kolejności alfabetycznej czy z uwzględnieniem aktualnego obciążenia liczbą prowadzonych postępowań. Projekt pozostawia sądowi znaczną swobodę w zakresie wyznaczania mediatora spośród osób wpisanych do Krajowego Rejestru Mediatorów, przy jednoczesnym zachowaniu uprawnienia stron do wyboru mediatora.

Z praktycznego punktu widzenia oznacza to, że po wejściu ustawy w życie zasadnicze znaczenie nadal będzie miała decyzja sądu lub zgodny wybór stron, a nie obiektywny i systemowy mechanizm przydziału spraw. W konsekwencji może utrzymać się obecnie występujące zjawisko nierównomiernego rozdziału spraw pomiędzy mediatorów, polegające na kierowaniu większej liczby spraw do ograniczonej grupy osób, przy jednoczesnym braku lub sporadycznym przydzielaniu spraw pozostałym mediatorom. Tym samym sam wpis do Krajowego Rejestru Mediatorów nie będzie stanowił gwarancji faktycznego uczestnictwa w prowadzeniu mediacji ani otrzymywania spraw do prowadzenia.

Z wyrazami szacunku,

Przewodniczący Komisji
ds. Organizacyjnych i Legislacyjnych KRASP
Prof. dr hab. Piotr Jedynak

Elektronicznie
podpisany przez
Piotr Jedynak
Data: 2026.09.07
13:03:53 +02'00'

Przewodniczący Komisji
prof. dr hab. Piotr Jedynak